

Sadraudzības Kristus nebija nācis, lai padarītu kristiešus par izolētu un nošķirtu sabiedrību, Viņš kā pašāvēības un miera ieraugu sūtīja tos kalpot cilvēcei.¹⁹ Redzama sadraudzība starp kristiešiem nav mērķis pati par sevi, bet cilvēcības zīme: „Jūs esat zemes sāls.”²⁰

Caur savu krustu un augšāmcelšanos Kristus radīja jaunu solidaritāti starp visiem cilvēkiem. Viņā tiek pārvarēta cilvēces sašķeltība antagoniskās grupās, Viņā visi veido vienu ģimeni.²¹ Izlīgšana ar Dievu sevī ietver arī izlīgšanu ar cilvēkiem.²²

Bet ja sāls kļūst nederīga... Jāatzīst, ka mēs kā kristieši bieži aptumšojam šo Kristus vēsti. Kā gan mēs spējam izstarot mieru, ja paši paliekam sašķelti?

Mēs atrodamies vēstures posmā, kurā ir svarīgi atdzīvināt šo miera un mīlestības vēsti. Vai darīsim visu, kas mūsu spēkos, lai šī vēsts, atbrīvota no visiem pārpratumiem, iemirdzētos savā pirmatnējā vienkāršībā?

Vai mēs spētu, neko neuzspiežot, mērot kopīgu ceļu ar tiem, kuri nepieder mūsu ticībai, taču no visas sirds meklē patiesību?²³

Cenšoties radīt jaunus solidaritātes veidus un atklāt jaunus pašāvēības ceļus, mēs sastopamies un vienmēr sastapsimies ar pārbaudījumiem. Reizēm liekas, ka tie mūs nospiež pavisam. Ko mēs varam iesākt? Vai atbildei uz mūsu personiskajiem un citu cilvēku pārciestajiem pārbaudījumiem nevajadzētu būt vēl stiprākai mīlestībai?

f. Alois

Pretim jaunai solidaritātei

Nākamās trīs ar pusi gadus mūsu "Uzticības svētceļojums uz zemes" meklē jaunus veidus, kā īstenot dzīvē šīs vēstules tēmu – par jaunu solidaritāti.

Jaunā solidaritāte var pulcēt kopā visus miera un patiesības svētceļniekus – kā ticīgos, tā neticīgos.

Trīs ar pusi gadi, kuru laikā ļaut jauniešiem no visiem kontinentiem apvienot savu enerģiju, savas ilgas, intuīciju un pieredzi.

2012: Atklāt savstarpējas uzticēšanās ceļus.

2013: Atklāt avotus uzticībai Dievam.

2014: Meklēt redzamu sadraudzību starp visiem, kas mīl Kristu.

2015: Kļūt par "zemes sāli".

Lai apkopotu šīs pārdomas un dotos uz priekšu,

2015. gada augustā

Tezē notiks tikšanās jaunai solidaritātei

Tezē kopienas 75. gadadiena Brāļa Rožē simtā dzimšanas diena

Lai tiktu uzklauti pēc iespējas vairāk jauniešu, sagatavošanās tikšanās tiek organizētas katrā kontinentā.

Lai starp cilvēkiem visos sabiedrības līmeņos – ģimenēs, vietējās kopienās, pilsētās un ciemos, starp valstīm un kontinentiem – izplatītos jauna solidaritāte, jāpieņem drosmīgi lēmumi.¹

Apzinoties briesmas un ciešanas, kas nospiež cilvēci un visu planētu, mēs nevēlamies padoties bailēm un vienaldzībai.²

- ¹ Lai arī cilvēces solidaritāte ir bijusi nepieciešama visos laikos, tā nemitīgi jāatjauno un jāatjaunina, meklējot jaunus izpausmes veidus. Mūsdienās, iespējams, vairāk nekā jebkad agrāk ir ļoti svarīgi, lai jaunās paaudzes ieviestu godīgāku dalīšanos ar Zemes resursiem, taisnīgāku bagātību sadali starp kontinentiem un katrā valstī.
- ² Došanās pretim jaunai solidaritātei ir iespējama. To stiprina pārliecība, ka pasaules vēsture nav iepriekšnoteikta. Atcerēsimies vien dažus piemērus no daudziem citiem: pēc Otrā pasaules kara par spīti valdošajai bezcerībai neliels skaits politiķu noticēja izlīguma iespējai un drosmīgi sāka būvēt solidaritātes Eiropu; 1986. gadā miermīlīga revolūcija spēja dziļi pārveidot situāciju Filipīnās; plašā poļu tautas kustība „Solidarność” bez vardarbības sagatavoja ceļu uz brīvību vairākām Eiropas valstīm; Berlīnes mūra krišana 1989. gadā nebija iedomājama dažus gadus agrāk; tanī pašā laikā Latīņamerikas valstis nostājās uz demokrātijas

Tomēr pat vistrauslāko cilvēcisko cerību pastāvīgi apdraud vilšanās. Ekonomiskās grūtības kļūst aizvien smagākas, sabiedrību nomāc noslāņošanās, bezpalīdzība dabas katastrofu priekšā – tas viss mēģina noslāpēt jaunus cerības asņus.³

Varbūt, lai radītu jaunus solidaritātes ceļus, ir pienācis laiks atklāt jaunus pašāvēības avotus?

Neviens cilvēks, neviena sabiedrība nevar dzīvot bez pašāvēības.

Nodotas uzticības brūces atstāj dziļas rētas.

Uzticēšanās nenozīmē aklu lētticību; tas nav vienkāršs vārds. Tas ir izvēles rezultāts un iekšējas

ceļa un tur aizsākās iepriekš neredzēta ekonomiskā attīstība, kas, cerams, palīdzēs gūt labumu arī pašiem nabadzīgākajiem; aparteīda izbeigšana Dienvidāfrikā un Nelsona Mandelas pasniegtā roka ir vedusi pie necerēta izlīguma; gluži nesen esam pieredzējuši politiskas vardarbības beigas Ziemeļīrijā un Basku zemēs.

³ Mums liek šaubīties apvērsums pasaules ekonomikā. Mainās varas ģeopolitiskais līdzsvars, pieaug nevienlīdzība, vakardienas drošība nesniedz garantijas šodienai. Varbūt tas ir iemesls apdomāt izvēles, kuras izdarām savā dzīvē?

¹⁹ Ja šī kalpošana nozīmē ieņemt pretēju nostāju visam, kas padara mūsu sabiedrību necilvēcīgu, tam jo sevišķi allaž jānotiek cieņas pilnā un konstruktīvā dialogā ar dažādām pasaules kultūrām un laikmetiem. „Rauga spēks nav redzams, līdz tas nenonāk mīklā, un ne vien vienkārši nonāk tajā, bet tiek sajaukts ar to, līdz tie abi kļūst nenošķirami.” (Svētais Jānis Zeltamute. 46. homīlija par Mateja evaņģēliju)

²⁰ Mateja 5:13.

²¹ Kristus ir teicis: “Bet, kad es no zemes tikšu paaugstināts, es visus vilkšu pie sevis” (Jāņa 12:32). Un apustulis Pāvils: “Tur nav ne jūda, ne grieķa, nav ne kalpa, nedz svabadā, tur nav ne vīrieša, nedz sievietes.” (Galatiešiem 3:28)

²² Skat. Efeziešiem 2:14-18. Kristus iznīcināja mūri, kas šķīra Dieva tautu no citām, tagad ikvienam ir pieejams ceļš pie Dieva. Solidaritāte nevar tikt ierobežota tikai starp vienas ģimenes vai tautas locekļiem, tā sniedz pārī jebkurām šaurām interesēm.

²³ Piemēram, daloties pārdomās par šādiem jautājumiem: Kāda ir manas dzīves jēga? Kas piešķir tai virzienu? Kāds mērķis vieno manu eksistenci?

cīņas auglis – ik dienu mēs esam aicināti atkal no jauna mērot ceļu no bailēm pretim uzticībai.

UZTICĒŠANĀS STARP CILVĒKIEM

Uzticības ceļu atklāšana piepilda kādu būtisku nepieciešamību: lai gan komunikācijas iespējas kļūst aizvien vienkāršākas, mūsu sabiedrība joprojām ir sašķelta un fragmentēta.

Barjeras nešķir tikai tautas un kontinentus, tās pastāv arī mums līdzās, pat cilvēku sirdīs. Padomāsim par aizspriedumiem pret atšķirīgām tautībām. Padomāsim par imigrantiem, kuri mums ir tik tuvu un reizē tik tālu. Starp reģioniem valda savstarpēja vienaldzība, paši kristieši ir sašķēlušies dažādās konfesijās.

Miers pasaulē sākas mūsu sirdīs.

Lai iniciētu solidaritāti, mums jānododas pretim citiem – reizēm pat tukšām rokām, tomēr ieklausoties un mēģinot saprast to vīrieti vai sievieti, kura nedomā tāpat kā es... Tajā brīdī mēs vairs neesam strupceļā.

Centīsimies būt uzmanīgi pret vājākajiem, pret tiem, kuri nespēj atrast darbu. Uzmanību pret pašiem nabadzīgākajiem mēs varam paust ar sociālu iesaisti. Dziļākā līmenī tā ir atvērta attieksme pret visu: arī mūsu tuvākie savā ziņā ir nabagie, kuriem esam nepieciešami.⁴

Nabadzības un netaisnības priekšā daži dumpojas vai pat tiek kārdināti ar aklu vardarbību. Vardarbība nevar pārveidot sabiedrību.⁵ Taču mums jāieklausās jauniešos, kuri pauž savu sašutumu, lai saprastu tā galvenos iemeslus.⁶

⁴ Nabadzība neskar materiālo dzīvi vien. To var radīt arī draugu trūkums, nespēja ieraudzīt dzīves jēgu, radītā skaistuma – dzejas, mūzikas, mākslas – nepieejamība.

⁵ 1989. gadā Austrumvācijā, Berlīnes mūra krišanas priekšvakarā, ielu demonstrācijas rīkotāji lūdza ikvienu ierasties ar aizdegtu sveci. Ar vienu roku bija jātur svecīte, ar otru – jāsargā tā no vēja, tādējādi neviena roka nebija brīva vardarbībai.

⁶ Madrides kustībā “*indignados*” iesaistījušies spāņu jaunieši man raksta: „Ja situācija neatrisināsies, ir iespējams jebkas. Daudz cilvēku ir bez darba, viņi zaudē savas mājas un pamattiesības. Sabiedrībā valda liels apjukums un dusmas, ko izraisījusi negodīga tiesiskā, ekonomiskā un sociālā sistēma, viltus demokrātija, kas negarantē mūsu konstitūcijā ietvertās pilsoņa tiesības uz pienācīgu mājvietu un fizisku un garīgu neaizskaramību... Jūs vaicājat, ko mūsu labā varētu darīt Tezē. Mūsu atbilde ir: to pašu, ko jūs darāt līdz šim, – atklājiet mums veidu, kā saglabāt iekšēju mieru. Mums ir nepieciešamas jūsu lūgšanas un izrādītās rūpes. Jūs varat palīdzēt, arī daloties informācijā ar citiem jauniešiem, kurus nomāc tās pašas lietas, kas mūs.”

Stimulu meklēt jaunu solidaritāti stiprina vairākas dziļas pārlicības, un viena no tām ir nepieciešamība dalīties.⁷ Tas ir imperatīvs, kas spēj apvienot gan dažādu reliģiju ticīgos, gan neticīgos cilvēkus.

UZTICĒŠANĀS DIEVAM

Drošu savstarpējās solidaritātes pamatu varētu atrast Dievā, taču pašāviņa uz Viņu tik bieži tiek apšaubīta. Daudziem ticīgajiem ir šāda sarežģīta pieredze savās darba un studiju vietās, reizēm – ģimenēs.

Daudzi nespēj noticēt Dievam, kurš varētu mīlēt viņus personīgi. Daudz ir arī to, kuri patiesi meklē atbildi uz jautājumu: kā es varu zināt, vai ticu?

Ticība mūsdienās tiek uztverta kā risks – kā uzticēšanās risks.

Ticība, pirmkārt un galvenokārt, nozīmē attiecības ar Dievu, nevis tikai pieķeršanos kādām patiesībām.⁸ Tā mūs aicina vērsties pretim Dieva gaismai.

Tā vietā, lai padarītu mūs par vergiem vai nomāktu mūsu personisko laimi⁹, ticība Dievam dara mūs brīvus – brīvus no bailēm, brīvus ar savu dzīvi kalpot tiem, kurus Dievs mums uzticējis.¹⁰

Jo vairāk pieaug mūsu pašāviņa uz Dievu, jo plašāk mūsu sirdis ir gatavas uztvert visu cilvēcisko pasaulē, visās kultūrās. Tās kļūst atvērtas zinātnei un tehnoloģijām, kas atvieglo ciešanas un ļauj sabiedrībai attīstīties.

⁷ Piemēram, saprotot, ka Āfrikā Rietumu valstīm vairāk par humanitāro palīdzību nepieciešams nodrošināt taisnīgumu. Tas pats attiecas arī, piemēram, uz Haiti, kuras krietnie un patiesi ticīgie iedzīvotāji ir viena no apspiestākajām un pazemotākajām tautām cilvēces vēsturē.

⁸ Pāvests Benedikts XVI vairākkārt ir uzsvēris, ka ticības pamats ir personiskas attiecības ar Dievu. Viņš raksta: “Būt par kristietiem nav ētiskas izvēles vai cēlas idejas rezultāts, tā ir satikšanās ar notikumu un personu, kas piešķir dzīvei jaunu apvāršni un izšķirošu virzienu.” (Benedikts XVI, *Deus caritas est*, Ievads, nr.1).

⁹ Mūsu ticība nemitīgi jāattīra no iedomām un bailēm, reizēm – caur iekšēju cīņu starp šaubām un pašāviņu. Šajā cīņā piedalās mūsu intelekts, kurš nav ar mieru vienkārši iekalt kādus faktus. Tieši tāpēc tik daudz jauniešu mūsdienās nevēlas sekot Baznīcas tradīcijām. Lai tuvinātos pašāviņai ticībā, viņiem ir nepieciešama personiska līdzdalība un pārlicība.

¹⁰ Komentējot Apustuļa Pāvila vārdus “.. nebūdam atkarīgi ne no viena, es brīvpātīgi paliku visiem par kalpu” (1. Korintiešu 9:19), Mārtiņš Luters rakstīja: „Kristietis ir brīvs cilvēks, visu lietu saimnieks, viņš nevienam nav padots. Kristietis ir pakļāvības pilns kalps; viņš ir visu padotais.” (Luters M. *Par kristieša brīvību*).

Līdzīgi kā saule, Dieva gaisma ir pārāk žilbinoša, lai mēs spētu uz Viņu raudzīties, taču šo Dieva gaismu atstaro Jēzus. Visa Bībele mūs ved šajā pašāviņā: absolūti transcendentālais Dievs ienāk cilvēciskajā īstenībā un runā mums saprotamā valodā.

Kā kristīgā ticība atšķiras no citām? Ar personu – Jēzu – un dzīvām attiecībām ar Viņu. Mēs nekad nebeigsim censties izprast to arvien dziļāk.

SADRAUDZĪBAS KRISTUS

Mēs esam svētceļnieki, patiesības meklētāji. Ticība Kristum nenožīmē, ka mums pieder patiesība – tā nozīmē, ka ļaujām Viņam, kurš ir Patiesība, mūs satvert un virzāties pretī pilnīgai šīs Patiesības atklāsmi.

Tas, ka Jēzus par Dieva gaismu vēstī ar gluži vienkāršu dzīvi, ir un vienmēr paliks milzīgs, pārsteidzošs jaunums. Dievišķā dzīve Viņu padarīja pat vēl cilvēciskāku.¹¹ Pilnībā atklājot sevi cilvēka dzīves vienkāršībā, Dievs atjaunoja savu uzticību cilvēcei un darīja iespējamu uzticēšanos cilvēkam. No tā brīža mums nav nekāda iemesla nodoties bezcerībai nedz par pasauli, nedz par mums pašiem.

Pieņemot savu vardarbīgo nāvi un neatbildot uz to ar vardarbību, Jēzus ienesa Dieva mīlestību tur, kur līdz tam bija pastāvējis tikai naidis.¹² Pie krusta Viņš noraidīja fatālismu un pasivitāti. Viņš mīlēja līdz pašam beigām un par spīti ciešanu absurdejai un neizprotamajai dabai turpināja ticēt, ka Dievs ir lielāks par ļaunumu un nāvei nepieder pēdējais vārds. Paradoksālā kārtā ciešanas pie krusta kļuva par Viņa bezgalīgās mīlestības zīmi.¹³

¹¹ Jēzus nebija dziž askēts. Viņš veica brīnumus, pārsvarā dziedināšanas darbus, taču izšķirošajā brīdī pie krusta, kad Viņš būtu varējis pierādīt, ka ir Dieva sūtīts, iestājās Dieva klusums, kurā Viņš piekrita dalīties ar visiem, kas cieš. Mācekļiem bija ļoti grūti saprast, ka Jēzus bija nabadzīgs mesija. Iespējams, viņi cerēja, ka Viņš varētu mainīt tā laika sociālos vai politiskos apstākļus. Viņi neapzinājās, ka Viņš pirmām kārtām ir nācis izskaust ļaunumu.

¹² “Viņš zaimots neatbildēja ar zaimiem, ciezdams nedraudēja, bet atstāja visu tam, kas spriež taisnu tiesu.” (1. Pētera 2:23).

¹³ Kad tiekam konfrontēti ar neizprotamām nevainīgo ciešanām, mēs bieži esam neizpratnē un mūsu sirdis skar jautājums – kļiedziens, kas atbalsojas viscaur cilvēces vēsturē: kur ir Dievs? Mums nav gatavas atbildes, taču mēs varam uzticēt sevi Kristum, kurš uzvarēja nāvi un ir kopā ar mums mūsu ciešanās.

Un Dievs uzcēla Viņu no mirušajiem. Kristus nepieder tikai pagātnei, Viņš ir mūsu vidū ik dienas. Viņš dāvā mums Svēto Garu, kurš ļauj mums dzīvot kopā ar Dievu.

Mūsu ticības centrs ir mums klātesošais augšāmceltais Kristus, kuru ar ikvienu cilvēku saista personiskas mīlestības saites. Vēršanās pie Viņa atmodina brīnumu un dziļāku mūsu eksistences izpratni.

Kad lūgšanas laikā raugāties Viņa gaismā, tā pakāpeniski sāk atmirdzēt mūsos. Kristus noslēpums kļūst par mūsu pašu dzīves noslēpumu. Iespējams, mūsu iekšējās pretrunas un bailes neizzūd, taču caur Svēto Garu Kristus pārņem mūsu raizes tādā mērā, ka visa tumsa tiek izgaismota.¹⁴

Lūgšana mūs ved pretim vienlaikus Dievam un pasaulei.

Līdzīgi kā Marija Magdalēna, kura Lieldienu rītā redzēja Kristu dzīvu esam, arī mēs esam aicināti dalīties labajā vēstī ar citiem.¹⁵

Baznīcas aicinājums ir Kristus mierā pulcināt kopā visas pasaules tautu un valodu sievas, vīrus un bērnus. Tā ir zīme, ka Evaņģēlijs liecina patiesību, tā ir Kristus miesa, atdzīvināta Svētajā Garā. Tā padara klātesošu „Sadraudzības Kristu”.¹⁶

“Ikreiz, kad Baznīca nenogurstoši uzklausī¹⁷, dziedina un saliedē, tā ir vistuvāk pati savai būtībai – mīlestības, līdzcietības, mierinājuma sadraudzībai, Augšāmceltā Kristus skaidrai atblāzmai. Nebūdam attālināta un neieņemot aizsargpozīciju, atbrīvota no visām bardzības formām, Baznīca ļauj pazemīgajai ticības pašāviņai atmirdzēt mūsu cilvēciskajās sirdīs.”¹⁸

¹⁴ Dieva gaismas vērošana, lūgšana, ir arī klausīšanās. No Rakstiem mēs saprotam, ka Dievs ir tas, kurš ar mums runā un dažreiz mums uzdod arī jautājumus. Bet Kristus reizēm ir tas nabadzīgais vīrs, kurš vēlas būt mīlēts un mums saka: “Redzi, es stāvu durvju priekšā un klausīnu.” (Atklāsmes 3:20).

¹⁵ Skat. Jāņa 20:11-18.

¹⁶ “Sadraudzības Kristus” ir Brāļa Rožē apzīmējums. Teologs no Berlīnes, Dītrihs Bonhēfers, būdams ļoti jauns, 21 gada vecumā, radīja jaunu frāzi – “Kristus, kas pastāv kā sadraudzība”. Viņš rakstīja, ka “caur Kristu cilvēce ir tapusi patiesi iekļauta sadraudzībā ar Dievu.” (Bonhēfers D. *Sanctorum communio*).

¹⁷ It visur Baznīcā varētu būt sievietes un vīrieši, kas kalpo, uz klausot citus. Papildus ordinētajiem kalpotājiem ir vairāki laji, kas arī varētu uz klausīt.

¹⁸ Brālis Rožē, *Sirdsmiers visās lietās*.